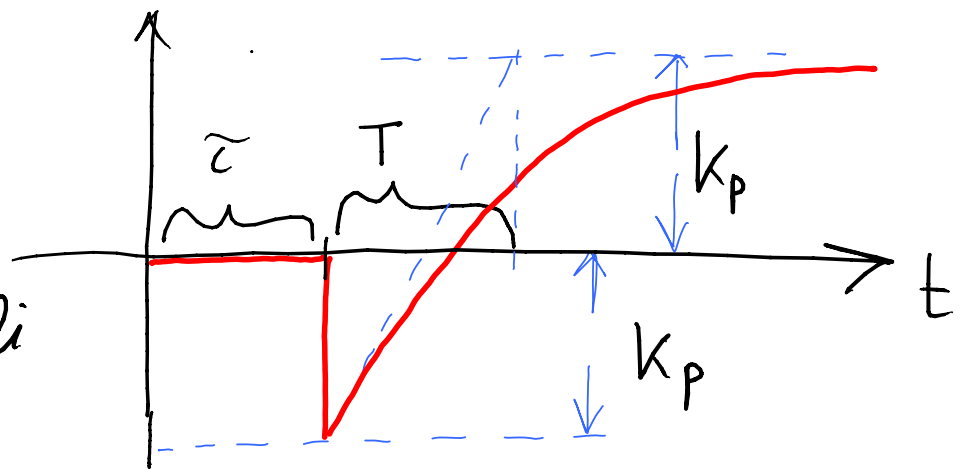


# Løsningsforslag eksamen i regulerings- teknikk 4/6 - 2007

## Oppg. 1a)

Kan finnes  
v.h.a. beg. verdi  
og sluttverdi,

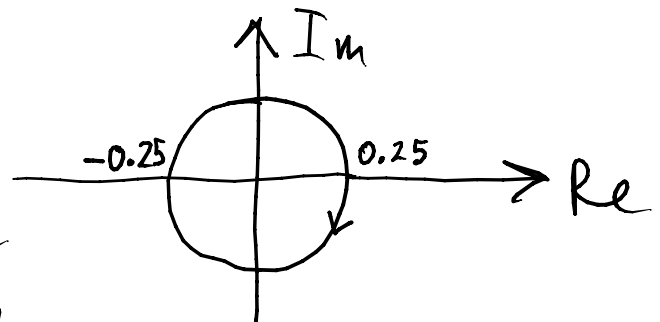
og/eller 1. linje s. 11 i oppgavesettet



## 1b)

$$|h_0| = 0.25 \frac{\sqrt{1+(\omega T)^2}}{\sqrt{1+(\omega T)^2}} \cdot 1 = 0.25$$

= sirkel



## 1c)

Systemet er åpent stabilt.  
Da skal ikke Nyquistkurven omslutte -1. Sirkelen  
har radius =  $K_p$ . Da blir  $K_{pk} = 1$ .  $\Delta K = 4 = 12 \text{ dB}$ .  
 $|h_0|$  for  $K_p < 0$  blir  $|K_p|$ . Sirkelen har også nå  
radius  $|K_p| \Rightarrow K_{pk} = -1$ .

## 1d)

$$h = \frac{t_0/n_0}{1+t_0/n_0} = \frac{t_0}{n_0+t_0} \Rightarrow \frac{t_0}{n_0} = K_p \frac{1-Ts}{1+Ts} \cdot \frac{(1-\frac{\tau}{2}s)}{(1+\frac{\tau}{2}s)}$$

$\Rightarrow e^{-\tau s}$  approksimeres med  $\frac{1-\frac{\tau}{2}s}{1+\frac{\tau}{2}s}$

## 1e)

Nevenner polynomiet i  $h =$   
 $(1+K_p) \frac{T\tau}{2} s^2 + (T+\frac{\tau}{2})(1-K_p)s + (1+K_p)$

1e, forts) Rouths tabell blir da:

$$(1+k_p) \frac{T\tau}{2} \quad 1+k_p$$

$$\frac{(1-k_p)(T+\frac{\tau}{2})}{1+k_p} \quad 0$$

$$1+k_p$$

Vi krever ingen fortegnsskift  $\Leftrightarrow -1 < k_p < 1$

Stemmer med resultatet fra c.

(Ellers gjelder det for et 2.orders system at venstre kolonne blir identisk med polynomets koeffisienter. Det er da tilstrekkelig å sjekke om disse har samme fortegn.)

1f) Nyquist:  $\Delta \angle(1+h_0) = -4\pi = -2\pi (N_n - 0) \Rightarrow \underline{\underline{N_n = 2}}$

Routh:  $k_p > 1 \Rightarrow$  to fortegnsskift  $\Rightarrow \underline{\underline{N_n = 2}}$   
 $k_p < -1 \Rightarrow$  ——— " ——— ——— " ———

1g) Fra 1e):  $n_0 + t_0 = (1+k_p) \frac{T\tau}{2} s^2 + (T+\frac{\tau}{2})(1-k_p)s + (1+k_p)$

$$\Rightarrow s^2 + \frac{1-k_p}{1+k_p} \cdot \frac{T+\frac{\tau}{2}}{\frac{T\tau}{2}} s + \frac{2}{T\tau} = s^2 + 2\xi\omega_0 s + \omega_0^2$$

$$\Rightarrow \omega_0 = \sqrt{\frac{2}{T\tau}} = \underline{\underline{2}}$$

Måler over tre perioder,  $t_2 - t_1 \approx 9.45$

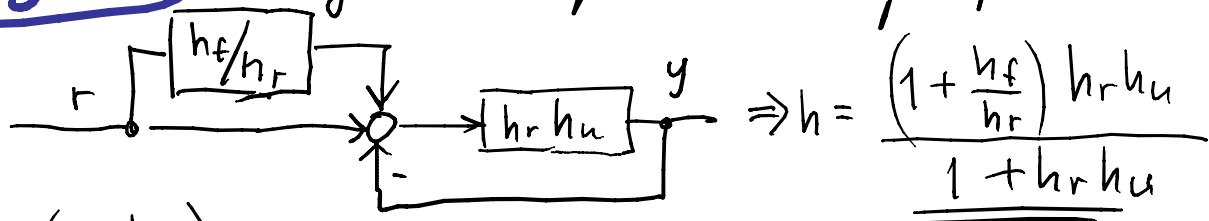
$$\text{Da er } \beta = \frac{2\pi}{9.45/3} = \frac{6\pi}{9.45} = 1.9947$$

Ved  $t_2$  til  $t_1$  er amplituden h.h.v. 5.05 cm og 1.45 cm. Vi har da  $e^{-\alpha \cdot 9.45} = \frac{1.45}{5.05} \Rightarrow$

$$\alpha = \frac{1}{9.45} \ln\left(\frac{5.05}{1.45}\right) = 0.1320$$

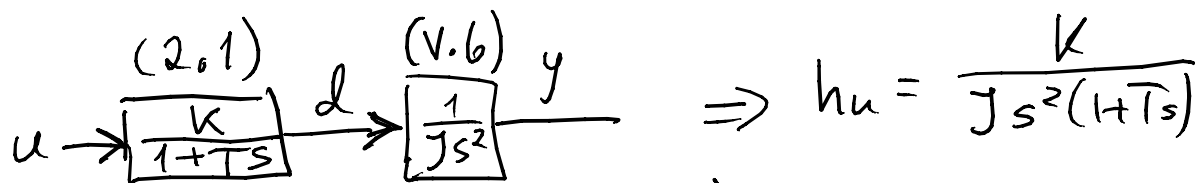
$$\omega_0 = \sqrt{\alpha^2 + \beta^2} = \sqrt{1.9947^2 + 0.1320^2} = \underline{\underline{1.9991 \approx 2}}$$

Oppg. 2a) Flytter høyre summeringspunkt:



Hvis  $(1 + \frac{h_f}{h_r}) h_r h_u = 1 + h_r h_u$  blir  $h \equiv 1$ . Dette oppnås med  $h_f = \frac{1}{h_u} = \underline{\underline{h_{fi}}}$

2b)



$$\Rightarrow h_{fi} = 1/h_u = \underline{\underline{\frac{1}{K} (s^2 + Ts^3)}}$$

Velger  $h_f$  slik at  $|h_f(j\omega)| \rightarrow \text{konst.}$  når  $\omega \rightarrow \infty$ :

$$h_f = \underline{\underline{\frac{1}{K} \cdot \frac{s^2 + Ts^3}{(1 + \alpha Ts)^3}}}, \quad 0 < \alpha \ll 1$$

Foroverkopling betyr ingenting for systemets stabilitet!

2c)  $\angle h_o(j\omega) < -180^\circ \forall \omega$ . For å få stabilt lukket system må  $\angle h_o$  løftes over  $-180^\circ$ . Det krever derivatvirkning.

2d) Kravet oppfylles hvis to integrasjoner i  $h_o$  fra  $r$  til  $y$ .  $h_u$  inneholder to integrasjoner. Da forges det ingen i  $h_r$ . Dermed gir 2c) og 2d) som resultat: (begrenset) PD-regulator

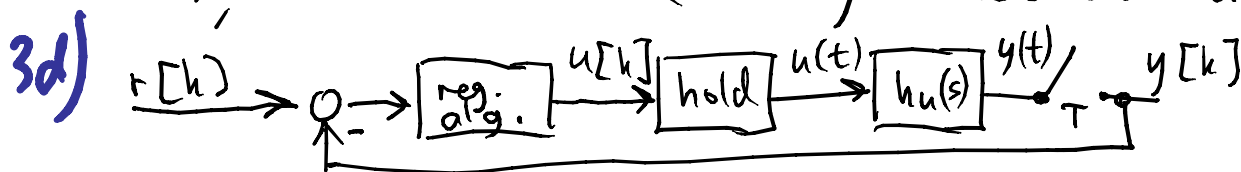
# Oppg. 3a) -4-

U A U U M

3b) 2, 5

3c) Stiplet graf indikerer endringa:

- kryssfrekvensen øker (bra)
- resonans toppen blir høyere (dårlig: mindre stabilitet)



3e) Antar at regulatoren er kontinuerlig, og bestemmer parametre på det grunnlaget. Så erstattes alle  $s$ 'ene i  $h_r(s)$  med  $\frac{2}{T} \left( \frac{z-1}{z+1} \right)$ . Dette gir en rekursiv formel for den diskrete regulator.

Hvis  $T$  er "stor", kan man gjøre som ovenfor, man må bare først putte inn en tidsforvinning  $e^{-\frac{T}{2}s}$  i  $h_0$ .

Oppg. 4a) Gjør dette ved å vise at (4.2) gir (4.1). Vi har  $h(s) = \underline{c}^T (s\mathbf{I} - \mathbf{A})^{-1} \underline{b} =$

$$\begin{bmatrix} 2 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{s+3} & 0 \\ 0 & \frac{1}{s+2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \frac{2(s+2) - (s+3)}{(s+3)(s+2)} = \underline{\underline{\frac{s+1}{s^2+5s+6}}}$$

4b)  $\Phi(t) = e^{At} = (\text{i dette tilfellet}) = e^{\Lambda t} = \begin{bmatrix} e^{-3t} & 0 \\ 0 & e^{-2t} \end{bmatrix}$

4b forts.)

$$\begin{aligned} \underline{x}(t) &= \int_0^t e^{A(t-\tau)} \underline{b} \underbrace{u(\tau)}_{\equiv 1} d\tau = \int_0^t \begin{bmatrix} e^{-3(t-\tau)} & 0 \\ 0 & e^{-2(t-\tau)} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} d\tau \cdot 1 \\ &= \int_0^t \begin{bmatrix} e^{-3(t-\tau)} \\ e^{-2(t-\tau)} \end{bmatrix} d\tau = - \int_{\alpha=t}^0 \begin{bmatrix} e^{-3\alpha} \\ e^{-2\alpha} \end{bmatrix} d\alpha = \int_0^t \dots = \begin{bmatrix} \frac{1}{3}(1 - e^{-3t}) \\ \frac{1}{2}(1 - e^{-2t}) \end{bmatrix} \end{aligned}$$

Oppg. 5a) Se neste side.

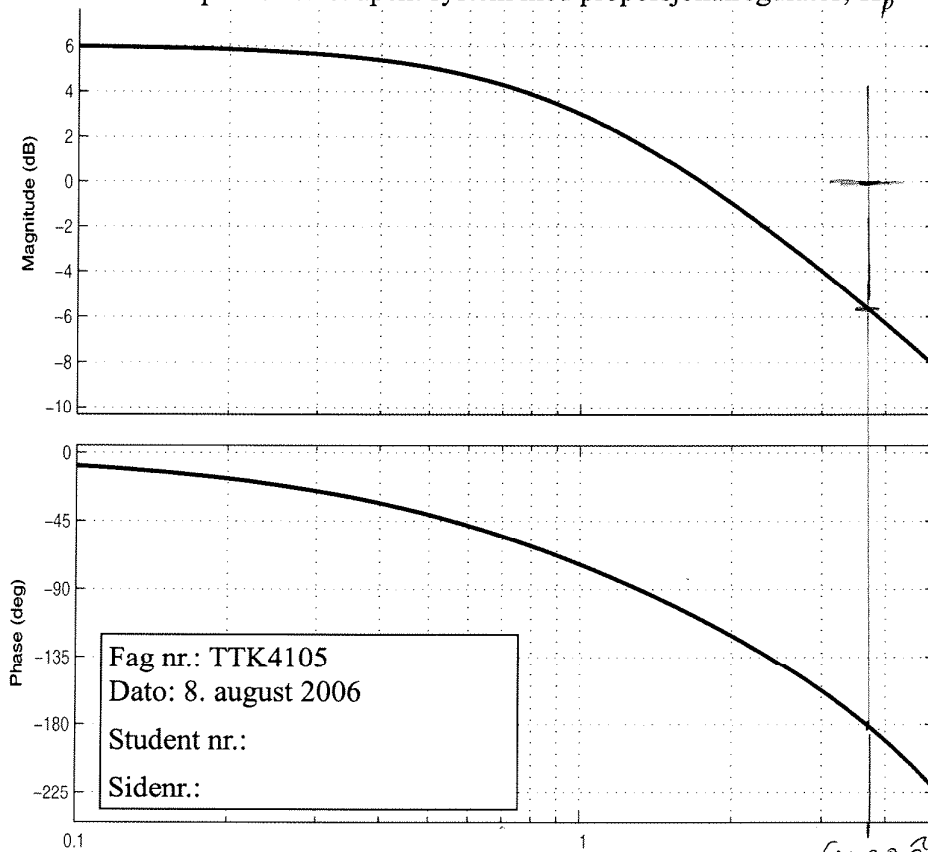
5b) ——— u ———

5c) Resonansstopper i  $|N(j\omega)|$  blir mye over 6dB. Dette indikerer for dårlig stabilitet.  $K_p$  må reduseres, eller  $T_i$  kan økes.

5d) Se neste side.

## Oppgave 5

Figur 5.1 viser frekvensresponsen til et åpent system med proporsjonalregulator;  $K_p = 0.1$ .

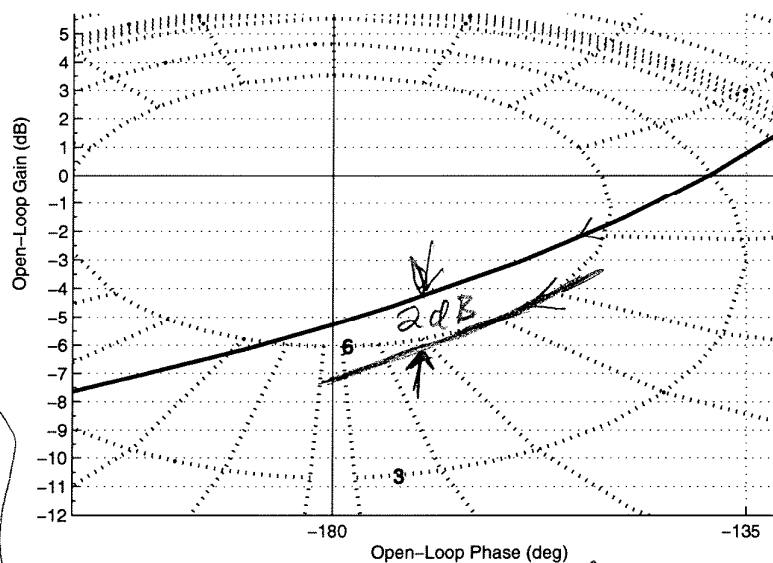


figur 5.1

- a) (%) Er det lukkede system stabilt for denne verdien av  $K_p$ ? Begrunnet svar!  $T_k = \frac{2\pi}{3.6} = 1.74$
- b) (%) Det skal brukes PI-regulator på systemet. Finn verdier for  $K_p$  og  $T_i$  ved hjelp av Ziegler-Nichols' metode!  $T_i = \frac{T_k}{1.2} = 1.45$

- c) (%) Med parametre valgt i følge pkt. b), blir frekvensgangen til den åpne sløyfes transferfunksjon som vist i Nichols-diagrammet til høyre  
Kommentér!

- d) (%) Hvor mye ville du eventuelt ha endret  $K_p$ ? (Tegn i diagrammet og lever denne sida som del av besvarelsen!)



$\rightarrow K_p$  bør reduseres med  $\approx 2$  dB